

Sygn. akt I ACa 367/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Jolanta Grzegorzczak

Sędziowie : SA Anna Miastkowska (spr .)

SA Alicja Myszkowska

Protokolant: stażysta Iga Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2016 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa **J. J.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu Gdańsk – Południe w Gdańsku, Sądowi Okręgowemu w Gdańsku, Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku, Sądowi Rejonowemu Gdańsk – Północ w Gdańsku, Sądowi Rejonowemu w Sopocie, Sądowi Rejonowemu w Wejherowie, Sądowi Rejonowemu w Elblągu, Sądowi Rejonowemu w Słupsku, Sądowi Rejonowemu w Toruniu, Sądowi Rejonowemu Lublin – Zachód w Lublinie, Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu, Sądowi Rejonowemu w Mławie Wydział Zamiejscowy w D., Sądowi Rejonowemu w Krośnie, Sądowi Okręgowemu w Krośnie, Sądowi Rejonowemu w Zielonej Górze, Sądowi Rejonowemu w Sandomierzu, Sądowi Rejonowemu w Jarosławiu, Sądowi Rejonowemu w Opolu, Sądowi Rejonowemu w G., Sądowi Rejonowemu w Inowrocławiu, Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy, Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, Sądowi Rejonowemu Katowice – Wschód w Katowicach, Sądowi Okręgowemu w Katowicach, Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach, Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Woli w W., Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Mokotowa w W., Sądowi Rejonowemu w Piasecznie, Sądowi Okręgowemu w Słupsku, Sądowi Okręgowemu w Elblągu, Sądowi Okręgowemu w Toruniu, Sądowi Okręgowemu w Przemyślu, Sądowi Okręgowemu w Płocku, Sądowi Okręgowemu w Zielonej Górze, Sądowi Okręgowemu w Kielcach, Sądowi Okręgowemu w Krakowie, Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie, Sądowi Okręgowemu w Opolu, Sądowi Okręgowemu w Szczecinie, Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy, Sądowi Okręgowemu w Nowym Sączu, Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim, Sądowi Apelacyjnemu w Łodzi, Sądowi Okręgowemu w Poznaniu, Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu, Sądowi Okręgowemu w Zamościu, Sądowi Apelacyjnemu w Lublinie, Sądowi Okręgowemu w Tarnowie, Sądowi Okręgowemu w Gliwicach, Sądowi Okręgowemu w Warszawie, Sądowi Okręgowemu Warszawa – Praga w Warszawie, Sądowi Okręgowemu w Świdnicy, Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu, Sądowi Okręgowemu w Olsztynie, Sądowi Okręgowemu w Białymstoku, Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku, Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie, Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, Sądowi Najwyższemu, Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Wejherowie – E. F.**

o odszkodowanie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 23 września 2015 r. sygn. akt I C 1953/14

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda J. J. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;**

3. **przyznaje adwokatowi J. P. prowadzącemu Kancelarię Adwokacką w P. wynagrodzenie z tytułu udzielonej powodowi nie opłaconej pomocy prawnej w postępowaniu apelacyjnym w wysokości 3.321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) złotych brutto, które wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku.**

Sygn. akt I A Ca 367/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 23 września 2015 r. Sąd Okręgowy w Płocku, w sprawie z powództwa J. J. przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu Gdańsk – Południe w Gdańsku, Sądowi Okręgowemu w Gdańsku, Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku, Sądowi Rejonowemu Gdańsk – Północ w Gdańsku, Sądowi Rejonowemu w Sopocie, Sądowi Rejonowemu w Wejherowie, Sądowi Rejonowemu w Elblągu, Sądowi Rejonowemu w Słupsku, Sądowi Rejonowemu w Toruniu, Sądowi Rejonowemu Lublin – Zachód w Lublinie, Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu, Sądowi Rejonowemu w Mławie Wydział Zamiejscowy w D., Sądowi Rejonowemu w Krośnie, Sądowi Okręgowemu w Krośnie, Sądowi Rejonowemu w Zielonej Górze, Sądowi Rejonowemu w Sandomierzu, Sądowi Rejonowemu w Jarosławiu, Sądowi Rejonowemu w Opolu, Sądowi Rejonowemu w Gryficach, Sądowi Rejonowemu w Inowrocławiu, Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy, Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, Sądowi Rejonowemu Katowice – Wschód w Katowicach, Sądowi Okręgowemu w Katowicach, Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach, Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Woli w W., Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Mokotowa w W., Sądowi Rejonowemu w Piasecznie, Sądowi Okręgowemu w Słupsku, Sądowi Okręgowemu w Elblągu, Sądowi Okręgowemu w Toruniu, Sądowi Okręgowemu w Przemyślu, Sądowi Okręgowemu w Płocku, Sądowi Okręgowemu w Zielonej Górze, Sądowi Okręgowemu w Kielcach, Sądowi Okręgowemu w Krakowie, Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie, Sądowi Okręgowemu w Opolu, Sądowi Okręgowemu w Szczecinie, Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy, Sądowi Okręgowemu w Nowym Sączu, Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim, Sądowi Apelacyjnemu w Łodzi, Sądowi Okręgowemu w Poznaniu, Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu, Sądowi Okręgowemu w Zamościu, Sądowi Apelacyjnemu w Lublinie, Sądowi Okręgowemu w Tarnowie, Sądowi Okręgowemu w Gliwicach, Sądowi Okręgowemu w Warszawie, Sądowi Okręgowemu Warszawa – Praga w Warszawie, Sądowi Okręgowemu w Świdnicy, Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu, Sądowi Okręgowemu w Olsztynie, Sądowi Okręgowemu w Białymstoku, Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku, Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie, Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, Sądowi Najwyższemu, Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Wejherowie – E. F. o odszkodowanie, oddalił powództwo oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Powyższe orzeczenie zostało oparte na ustaleniach, które Sąd Apelacyjny podzielił i przyjął za własne. Sąd I instancji zaznaczył między innymi, że J. J. był bądź jest stroną bardzo wielu postępowań cywilnych toczących się przed sądami powszechnymi w całym kraju, które to procesy są przez niego inicjowane. W odniesieniu do żadnego z postępowań objętych pozwem nie doszło do wydania we właściwym postępowaniu prejudykatu, który stwierdzałby niezgodność z prawem orzeczeń sądowych wydanych w tych sprawach. Powód nie ma nikogo na utrzymaniu, nie ma majątku, ani nie posiada dochodów.

Sąd pominął wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z akt spraw sądowych wymienionych w pozwie gdyż przepisy procedury nie znają tego rodzaju dowodu, a powód nie wskazał konkretnych dokumentów mogących stanowić dowód

w sprawie. Sąd nie uwzględnił nadto wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków – sędziów i referendarzy z uwagi na brak podania nazwisk i adresów tych osób. Nie został nadto przeprowadzony dowód z zeznań powoda, gdyż J. J. odmówił wyjścia z celi i udania się do Sądu celem złożenia wyjaśnień. Ze względu na fakt, iż powód nie udowodnił, że cierpi na jakiegokolwiek schorzenia, został oddalony wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych sądowych.

Sąd Okręgowy uznał, że w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia jakichkolwiek dóbr osobistych powoda, w związku z działaniami pozwanych, które, w ocenie powoda, miały charakter bezprawny i wywołujący szkodę. Powód nie doznał rozstroju zdrowia, co uzasadniałoby żądanie przyznania zadośćuczynienia w oparciu o art. 448 k.c., czy 445 § 1 k.c. Nie można było przy tym mówić o bezprawności postępowania podmiotów występujących w imieniu Skarbu Państwa, działających w ramach obowiązującego porządku prawnego.

Jak podkreślił Sąd i instancji, w rozpatrywanym przypadku nie doszło do wydania we właściwych postępowaniach prejudycatów, które stwierdzałyby niezgodność z prawem kwestionowanych przez powoda orzeczeń sądowych. Wykluczało to możliwość przypisania odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa w zakresie objętym żądaniem pozwu. Powód nie przedstawił także jakichkolwiek okoliczności uzasadniających przyjęcie bezprawności działania lub zaniechania sprawcy przy wykonywaniu władzy publicznej i podejmowanych czynnościach przez Komornika w toku egzekucji, ani też szkody czy też normalnego związku przyczynowego między zachowaniem sprawcy, a szkodą.

W kontekście hipotetycznej odpowiedzialności Skarbu Państwa na podstawie art. 417² k.c., Sąd Okręgowy zauważył, że w sytuacji gdy działania organów sądowych nie miały charakteru bezprawnego, to nie mogło być mowy o przyznaniu powodowi jakiegokolwiek kwoty nawet przy założeniu, że doszło do pogorszenia się stanu zdrowia powoda z uwagi na tok postępowań, których jest inicjatorem.

Wobec braku podstawowych przesłanek odpowiedzialności deliktowej pozwanego, w postaci bezprawności działania oraz wystąpienia obiektywnej szkody niemajątkowej rozumianej jako naruszenie dobra chronionego prawem, roszczenie powoda
Sąd uznał ostatecznie za bezzasadne.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na mocy art. 98 k.p.c. i zasądził od powoda na rzecz Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powód miał ustanowionego pełnomocnika z urzędu, dlatego Sąd przyznał jego pełnomocnikowi wynagrodzenie w kwocie 3.600 zł, które nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Płocku.

W apelacji od powyższego wyroku powód zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 217 § 2 k.p.c., poprzez oddalenie wszystkich wniosków dowodowych zgłoszonych przez powoda, mimo iż nie było ku temu podstawy, gdyż złożone zostały na początkowym etapie postępowania – w pozwie i przeprowadzenie tych dowodów było konieczne, aby wydać orzeczenie w niniejszej sprawie, co skutkowało nie rozpoznaniem przez Sąd istoty niniejszej sprawy, bowiem Sąd nie podjął działań, aby rozpoznać materialną podstawę żądania pozwu, stwierdzając, iż w sprawie nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, na podstawie jedynie własnej, subiektywnej oceny, co było niedopuszczalne.
2. nie rozpoznanie istoty sprawy przez nie podjęcie działań dla rozpoznania materialnej podstawy żądania pozwu i stwierdzenie, że w sprawie nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda na podstawie jedynie własnej, subiektywnej oceny, co nie było dopuszczalne.

W konkluzji apelujący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia, ewentualnie o przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania,

2. dopuszczenie dowodów zgłaszanych w pozwie, czyli:

a) zwrócenie się przez Sąd do instytucji wskazanych w piśmie pełnomocnika powoda z dnia 9 marca 2015 r. o przesłanie wskazanych również w tym piśmie, akt sprawy na okoliczność podejmowania przez funkcjonariuszy tych instytucji wobec powoda działań niezgodnych z prawem, polegających m.in. na niesłusznej odmowie zwolnienia powoda od kosztów sądowych, niesłusznej odmowie wyznaczenia dla powoda pełnomocnika z urzędu, niesłusznej odmowie doprowadzenia powoda na rozprawy, opieszałości związanej z rozpoznawaniem spraw z udziałem powoda oraz rozpoznawania jego pism procesowych, jak i bezpodstawnego zwrotu tych pism,

b) zobowiązanie pozwanego Komornika Sądowego E. F. do przedstawienia akt komorniczych o sygn. KM 3999/11, KM 53/12, KM 65/12 oraz KM 4208/12 na okoliczność podejmowania przez pozwanego wobec sprawowanej przez siebie funkcji wobec powoda działań niezgodnych z prawem,

c) zwrócenie się przez Sąd do Aresztu Śledczego w W. o nadesłanie dokumentacji medycznej powoda na okoliczność przebiegu jego leczenia, zastosowanych leków i odbytych zabiegów oraz przyczyn tych dolegliwości,

d) dopuszczenie dowodu z opinii biegłych lekarzy - internisty, psychiatry i neurologa, na okoliczność doznanych przez powoda cierpień fizycznych i psychicznych, wskutek bezprawnych działań pozwanych.

W odpowiedzi na apelację Skarb Państwa wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie była uzasadniona.

Na aprobatę nie zasługiwał przede wszystkim zarzut naruszenia art. 217 § 2 k.p.c.

Zgodnie z treścią tego przepisu, Sąd pominie środki dowodowe, jeżeli okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione lub jeżeli strona powołuje dowody jedynie dla zwłoki. Jak wynikało z okoliczności niniejszej sprawy, Sąd Okręgowy oddalił wnioski powoda o dopuszczenie dowodu z akt sądowych i komorniczych wymienionych pozwem nie tyle kierując się zasadami przewidzianymi powyższą normą, ile ze względu na treść przepisów art. 244 k.p.c. – 309 k.p.c., nie przewidujących tego rodzaju dowodu w polskim systemie prawa procesowego.

Decyzja ta była prawidłowa. Omawiane przepisy mówią bowiem o dowodzie z dokumentów, z zeznań świadków, opinii biegłych, oględzin i przesłuchania stron. W ramach innych środków dowodowych kodeks postępowania cywilnego przewiduje dowód z badania krwi i dowód z przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki oraz z badań medycznych.

Powód upatrywał podstawy swoich żądań w niewłaściwych orzeczeniach i decyzjach podejmowanych przez sąd i komornika. Orzeczenia te stanowiły dokumenty w rozumieniu art. 244 § 1 k. p. c. Dlatego Sąd I instancji słusznie zaznaczył, że wnioski dowodowe powoda powinny skonkretyzować te dokumenty i wskazać okoliczności na które je powołano. Tak określone dokumenty mogły być ewentualnie objęte tezą dowodową Sądu. Tezy tej nie mogło zastąpić ogólnikowo określone dowodzenie z całych akt, bez stosowanego uściślenia o którym była mowa wyżej. Z podobnych względów zasadna była decyzja odmawiająca dopuszczenia dowodu z zeznań bliżej nie wskazanych sędziów i referendarzy. Skarżący nie wskazał nazwisk tych osób i ich adresów.

W ocenie sądów obu instancji, dowód z opinii biegłych lekarzy był zbędny wobec nie wykazania za pomocą innych środków dowodowych, że skarżący doznał jakiegokolwiek uszczerbku na zdrowiu wskutek takich działań pozwanych, które rodziłyby odpowiedzialność deliktową czy też odpowiedzialność z tytułu naruszenia dóbr osobistych. Decyzja odmawiająca dopuszczenie tego dowodu była zatem słuszna i nie pozostawała w sprzeczności z art. 217 § 2 k. p. c. Skoro

powód nie wykazał bezprawności działania pozwanych zasadne było również pominięcie wniosku w przedmiocie zwrócenia się do Aresztu Śledczego w W. o nadesłanie dokumentacji medycznej z jego leczenia.

Dodatkowo należało zauważyć, iż skarżący sam pozbawił się możliwości wyjaśnienia Sądowi swoich zastrzeżeń pod adresem instytucji wymienionych w pozwie i określenia skutków jakich miał doznać w wyniku działania tychże instytucji. Z przyczyn leżących po stronie powoda nie doszło bowiem do jego wysłuchania trybie art. 299 k.p.c.

W omówionych wyżej racji nie było podstaw do przeprowadzenia dowodów wskazanych w apelacji w postępowaniu odwoławczym.

Sąd I instancji nie bez racji nadto zaznaczył, że zarzuty powoda sformułowane w pozwie przeciwko kilkudziesięciu jednostkom organizacyjnym Skarbu Państwa i komornikowi miały charakter ogólnikowy i blankietowy, nie były też w żaden sposób uszczegółowione i opisane. Na powódzie ciążył przy tym, w trybie art. 6 k.c. i 232 k.p.c., procesowy obowiązek wykazania prawdziwości swych twierdzeń i złożenia odpowiednio sprecyzowanych dowodów na ich poparcie. Zgodzić się należało z konstatacją Sądu I instancji, że skarżący nie wywiązał się z powyższej powinności. Powód w bardzo licznych, wszczynanych przez siebie sprawach, ograniczał się w każdym z pozwów do tych samych, bardzo ogólnych argumentów, powielał wnioski o ustanowienie pełnomocnika z urzędu czy zwolnienie od kosztów sądowych, a ilość wszczynanych przez niego spraw nie świadczyła o faktycznej potrzebie ochrony jego praw.

Nie można było również podzielić zarzutu nie wyjaśnienia istoty niniejszej sprawy. Żądanie powoda zostało przez Sąd rozpatrzone wielopłaszczyznowo, na gruncie mogących wchodzić w rachubę przepisów prawa materialnego. Powództwo zostało oddalone przede wszystkim z racji nie wykazania przesłanki bezprawności działania pozwanych. Kwestia ta o tyle nie ulegała wątpliwości, że, jak to podkreślił Sąd Okręgowy, nie zostały wydane prejudykаты stwierdzające niezgodność z prawem kwestionowanych przez powoda orzeczeń sądowych, ponadto orzeczenia te, podobnie jak decyzje pozwanego komornika, podlegały stosownej kontroli instancyjnej. W treści tych decyzji nie można było upatrywać naruszenia dóbr osobistych powoda, mimo niekorzystnych dla niego rozwiązań, polegających między innymi na nie uwzględnieniu wniosków w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych czy ustanowienia pełnomocnika z urzędu.

Ostatecznie, zaskarżone orzeczenie było prawidłowe. Dlatego Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację.

O kosztach procesu ten orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, tj. stosownie do treści przepisu art. 98 § 1 i zasądził od powoda na rzecz Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw, dla których wobec powoda należałoby zastosować dobrodziejstwo art. 102 k.p.c. i nie obciążać go w ogóle kosztami zastępstwa procesowego rzecz pozwanego Skarbu Państwa. Powód po opuszczeniu zakładu karnego będzie mógł podjąć pracę, ponadto po uzyskaniu orzeczenia Sądu I instancji powinien liczyć się z negatywną oceną jego roszczeń.